- 1 Property -Kreirati klasu Knjizevnik te argumente ime, prezime te puno_ime (koje nije u konstruktoru) ispisati puno_ime objekta potom promijeniti ime te ponovno ispisati puno_ime objekta
- 1.1 Prebrojiti koliko je objekata kreirano

```
class Knjizevnik:
  br = 0
  def __init__(self, ime, prezime):
    self.ime = ime
    self.prezime = prezime
    self.puno_ime = self.ime, self.prezime
    Knjizevnik.br += 1
k1 = Knjizevnik("ivo", "andriž")
k2 = Knjizevnik("Lav", "tolstoj")
print(k1.puno_ime)
# ukoliko je argument unesen preko init metode , ono što je nastalo u init metodi se ne mijenja
k1.ime = "andrija"
k2.prezime = "dostojevski"
print(k1.puno_ime, "-----")
print(k2.puno_ime, "-----")
print(k1.ime, "----")
print(k2.prezime, "----")
print(Knjizevnik.br)
print(k1.br)
print(k1.br)
1.2 Kreiramo metodu puno_ime() i izbrišemo property(argument) puno_ime te
      uz pomoć @property dekoratora omogućimo pozivanje funkcije kao
      argumenta (propertya)
class Knjizevnik:
  def __init__(self, ime, prezime):
    self.ime = ime
    self.prezime = prezime
  @property
```

```
def puno_ime(self):
    return self.ime, self.prezime
```

2 Kreirati klasu zaposlenik koja omogućuje objektima unos imena, prezimena i prihoda. Omogućiti ispis emaila koji ima oblik: ime.prezime@vern.hr. Kreirati metodu koja omogućuje ispis emaila te uklanja hrvatske dijakritičke znakove i zamjenjuje ih, ovisno o situacji, u c,s,z Također omogućiti prebrojavanje kreiranih instanci te ispis ukupne plaće svih zaposlenika.

```
class Zaposlenik:
    broj zaposlenika=0
    placa=0
    def __init__(self,first,last,pay):
        self.first=first
        self.last=last
        self.pay=pay
        #odnosi se na klasu a ne na instancu zato ne self
        Zaposlenik.broj_zaposlenika+=1
        Zaposlenik.placa+=self.pay
    def email(self):
        self.first=self.first.replace('š','s')
        self.last=self.last.replace('č','c')
        self.email=self.first.lower()+"."+self.last.lower()+"@vern.hr"
        return '{}'.format(self.email)
radnik1=Zaposlenik('Siniša','Jovčić',1000)
radnik2=Zaposlenik('Maja','Watz',1000)
print(radnik1.first)
#metoda email je prazna funkcija
print(radnik1.email())
print(Zaposlenik.email(radnik1))
```

print(Zaposlenik.broj_zaposlenika)

print(Zaposlenik.placa)

- 3 __del__game-kada se objekt ne koristi automatski se poziva __del__ ukoliko smo definirali metodu u klasi i briše se objekt nakon zadnje upotrebe -PORUKA SE JAVLJA NA KRAJU PROGRAMA
- 3.1 Kreiramo klasu Game koja u konstruktoru nema ništa

```
class Game:
    player = 11

def __init__(self):
    print("ja igram")

def players(self):
    print(f'trenutno imamo {self.player} igrača')
    # ako iza definici9je instance nema više ništa (nogomet=Game() objekts se automatski briš)
#izvršava se na kraju programa
    def __del__(self):
        print("objekt je izbrisan")

nogomet = Game()

kosarka = Game()

nogomet.players()
```

4 Kreirati klasu Krug s osnovnim s osnovnim atributima i metodama (opseg, polumjer, površina). Također omogućiti ispisivanje broja kreiranih instanci i omogućiti brisanje kako instance objekta tako (objekta __del__)

```
class Krug:
  broj_krugova = 0

def __init__(self, r=0):
  self.r = r
  Krug.broj_krugova += 1

def opseg(self):
  return 2*self.r*3.14

def povrsina(self):
```

```
return self.r**2*3.14

def __del__(self):
    Krug.broj_krugova -= 1
    print(f"objekt sa radijusom {self.r} je izbrisan")

k1 = Krug(20)
    k2 = Krug(21)
    k3 = Krug(22)
    print(Krug.broj_krugova)
    del k2
    print(Krug.broj_krugova)
    print(k1.r)
    print(k3.r)
    print(k2.r)
```

- 5 Kreirati klasu automobil sa podacima: naziv automobila(ime), broj vrata (broj_vrata) te listom sa svim raspoloživim jačinama motora (jacine_motora).
- 5.1 Kreirati metodu ispisi koja ispisuje sve raspoložive jačine motora za zadani objekt.
- 5.2 Koliko je ukupno uneseno jačina motora (podesiti sve i u svim ostalim metodama)
- 5.3 Definirati metode dodaj koja dodaje novu jačinu motora u jacine_motora, te metodu izbrisi koja briše određenu jačinu motora a ako se jačina ne nalazi u listi neka se ispiše "nema vrijednosti".
- 5.4 Definirati metodu rjecnik te ju pozvati kao varijablu objekta (ne kao metodu, nego kao argument property). Metoda ispisuje sve varijable zadanog objekta i njihove vrijednosti kao rječnik (_dict__).

```
class Automobil:
```

```
broj_jacina_m = 0

def __init__(self, ime, broj_vrata, jacine_motora):
    self.ime = ime
    self.broj_vrata = broj_vrata
    self.jacine_motora = jacine_motora
    Automobil.broj_jacina_m += len(jacine_motora)
```

```
def ispisi(self):
    for element in self.jacine_motora:
      print(element)
  def dodaj(self, element):
    self.jacine_motora.append(element)
    Automobil.broj_jacina_m += 1
  def brisi(self, element):
    self.jacine_motora.remove(element)
    Automobil.broj_jacina_m -= 1
  @property
  def rjecnik(self):
    print(self.__dict__)
a1 = Automobil('a1', 3, [1000, 1200, 1400])
a2 = Automobil('BMW', 5, [1000, 1100, 1300])
a1.dodaj(499)
a1.ispisi()
print("----")
a1.brisi(1200)
a1.brisi(1400)
print(Automobil.broj_jacina_m, "ukupan broj jačina motora")
a1.ispisi()
a1.rjecnik
```

- 6 Kreirati klasu Firma s tri argumenta: odjel, primanja, naziv_osobe.
- 6.1 Pod odjel je moguće unijeti samo ili kontroling ili pribava ali to ne testiramo
- 6.2 kreirati metodu objekta **zarada** koja će nadodati dohodak u argument **primanja**.
- 6.3 Također kreirati metodu **trosak** koja će oduzeti određeni iznos iz **primanja**.
- 6.4 Kreirati metodu objekta **utrosak_odjela** koja za svaki dodatak ili utrošak (metode __init__, zarada, trosak) računati ukupnu zaradu svih odjela i zaradu pojedinih odjela
- 6.5 Omogućiti brisanje objekta tako da odgovaraju i ukupna primanja svih odjela

```
class Firma:
  Ukupno_svi = 0
  Ukupno_kontroling = 0
  Ukupno_pribava = 0
  def __init__(self, odjel, primanja, naziv_osobe):
    self.odjel = odjel
    self.primanja = primanja
    self.naziv_osobe = naziv_osobe
    self.zarada_odjela(primanja)
  def zarada(self, novac):
    self.primanja += novac
    self.zarada_odjela(novac)
  def trosak(self, novac):
    self.primanja -= novac
    self.utrosak_odjela(novac)
  def zarada_odjela(self, novac):
    Firma.Ukupno_svi += novac
    if self.odjel == "kontroling":
      Firma.Ukupno_kontroling += novac
    if self.odjel == "pribava":
      Firma.Ukupno_pribava += novac
  def utrosak_odjela(self, novac):
    Firma.Ukupno_svi -= novac
```

```
if self.odjel == "kontroling":
      Firma.Ukupno_kontroling -= novac
    elif self.odjel == "pribava":
      Firma.Ukupno_pribava -= novac
  def __del__(self):
    self.utrosak_odjela(self.primanja)
d1 = Firma("kontroling", 1000, "ivica")
d2 = Firma("kontroling", 1000, "marica")
d3 = Firma("pribava", 1000, "Linđo")
d1.zarada(1000)
d2.zarada(1000)
d2.trosak(500)
print(Firma.Ukupno_kontroling)
print(Firma.Ukupno_pribava)
print(Firma.Ukupno_svi)
del d2
print("----")
print(Firma.Ukupno_kontroling)
print(Firma.Ukupno_pribava)
print(Firma.Ukupno_svi)
```

- 7 Kreirati klasu Automobili koja omogućava unos argumenta objekta naziv_kompanije, te proizvoljan niz parova :tip-cijena kao na primjeru
- 7.1 omogućiti korisniku da upiše cijena u metodu objekta. Pretraga, a da se ispiše tip automobila koji je ili jednak ili manji od cijene. Pretraga je metoda klase znači možemo provjeravati cijene u svim objektima, trebaju se ispisati svi nazivi tipova automobile koji koštaju jednako ili manje od unesene cijene.
- 7.2 Kreirati metodu objekta koja briše tip automobila (automatski i cijenu/vrijednost tog automobila)

```
class Automobili:
  svi_auti = {}
  def __init__(self, naziv, **tipovi):
    self.tipovi = tipovi
    self.naziv = naziv
    Automobili.svi_auti.update(tipovi)
  @classmethod
  def pretraga(cls, cijena_trazenog):
    for k, v in Automobili.svi_auti.items():
      if v <= cijena_trazenog:</pre>
         print(k)
  def brisanje(self, tip):
    self.tipovi.pop(tip)
    Automobili.svi_auti.pop(tip)
o1 = Automobili("audi", a1=30000, a2=50000, a3=55000)
o2 = Automobili("Bmw", z1=50000, z2=60000, z3=700000)
print(Automobili.svi_auti)
Automobili.pretraga(50000)
o1.brisanje("a2")
print(Automobili.svi_auti)
print(o1.tipovi)
```

- 8 Kreirati klasu Farma te u init metodi kreirati argumente naziv_farme i unijeti rječnik kolicine kao na predlošku.
- Kreirati rječnik klase koji sadrži ukupan broj pojedinih životinja
- 8.2 Kreirati metode dodaj i briši koje dodaju pojedinu životinju pojedinom objektu
- 8.3 Kreirati metodu koja računa ukupnu cijenu pojedine farme(metoda objekta)
- 8.4 Kreirati metodu klase vrijednost koja računa ukupnu vrijednost životinja. U svim farmama. Cjenik je zadan:

```
cjenik = {"konj": 1000, "kokoš": 10, "patka": 30, "pajcek": 400, "krava": 500, "koza": 300, "ovca": 600,
"zeko": 40}
class Farma:
  cjenik = {"konj": 1000, "kokoš": 10, "patka": 30, "pajcek": 400,
        "krava": 500, "koza": 300, "ovca": 600, "zeko": 40}
  rj = \{\}
  def __init__(self, naziv_farme, **kolicine):
    self.naziv_farme = naziv_farme
    self.kolicine = kolicine
    self.ispuna_rjecnika()
  def ispuna_rjecnika(self):
    for k, v in self.kolicine.items():
       if k not in Farma.rj.keys():
         Farma.rj[k] = v
       else:
         Farma.rj[k] += v
  def dodaj(self, k, v):
    d = \{\}
    d[k] = v
    self.kolicine.update(d)
    if k in Farma.rj.keys():
       Farma.rj[k] += v
    else:
       Farma.rj[k] = v
  def brisi(self, key):
    value = self.kolicine[key]
    self.kolicine.pop(key)
```

```
if Farma.rj[key] > value:
      Farma.rj[key] -= value
    else:
      Farma.rj.pop(key)
  def ukupna_vrijednost_objekta(self):
    zb_objekta = 0
    for k, v in Farma.cjenik.items():
      if k in self.kolicine.keys():
        zb_objekta += Farma.rj[k]*Farma.cjenik[k]
    return zb_objekta
  @classmethod
  def ukupna_vrijednost(cls):
    zb_ukupno = 0
    for k, v in Farma.cjenik.items():
      if k in Farma.rj.keys():
        zb_ukupno += Farma.rj[k]*Farma.cjenik[k]
    return zb_ukupno
f1 = Farma("veseli pajcek", pajcek=5, konj=2, kokoš=14)
f2 = Farma("otrovi kod ", pajcek=6, konj=3, zeko=6)
f1.dodaj("puran", 2)
print(f1.kolicine)
print(f2.kolicine)
print(Farma.rj)
print("----")
f1.brisi("konj")
print(f1.kolicine)
print(Farma.rj)
print(f1.ukupna_vrijednost_objekta())
print(Farma.ukupna_vrijednost())
```

- 9 Class method.Kreirati klasu dostava s dva argumenta, kilometraza i grad u koji se dostavlja. Svaka dostava se tretira kao objekt.
- 9.1 Ispisati koliko smo ukupno prešli kilometara te kreirati property za klasu koja računa koliko puta smo dostavljali u koji grad (posjeceni_gradovi je rječnik, key=grad, kilometraza=value).
- 9.2 Kreirati (classmethod) metodu klase koja ispisuje rječnik (u kojemu se nalaze gradovi i broj posjeta pojedinom gradu) (petlja)
- 9.3 Kreirati metodu klase **nasi**. Koristiti zadanu listu (ne kao argument metode) nasi_gradovi te ispisati samo one gradove s liste koje su naši dostavljači posjetili, a da se nalaze unutar te liste.. (uputa: unutar metode klase kreirati polje te u njega smjestiti posjećene gradove iz već kreiranog rječnika (keys) te potom sve polja pretvoriti u skup)

```
class Dostava:
  ukupno_prijedeno = 0
  posjeceni gradovi = {}
  nasi_gradovi = ["ši", "ri", "zg", "st"]
  def init (self, kilometraza, grad):
    self.kilometraza = kilometraza
    self.grad = grad
    Dostava.ukupno_prijedeno += kilometraza
    if self.grad in Dostava.posjeceni_gradovi.keys():
      Dostava.posjeceni_gradovi[self.grad] += 1
    else:
      Dostava.posjeceni_gradovi[self.grad] = 1
  @classmethod
  def ispis(cls):
    for k, v in Dostava.posjeceni_gradovi.items():
      print(k, v)
  @classmethod
  def nasi(cls):
    polje = []
    for k in cls.posjeceni_gradovi.keys():
      polje.append(k)
    print(set(polje) & set(cls.posjeceni_gradovi))
```

```
d1 = Dostava(100, "ri")
d2 = Dostava(110, "ri")
d3 = Dostava(120, "ri")
d4 = Dostava(50, "zg")
d5 = Dostava(30, "os")
d1 = Dostava(310, "ši")
print(Dostava.posjeceni_gradovi)
Dostava.ispis()
print("----")
Dostava.nasi()
print("----")
print(Dostava.posjeceni_gradovi['zg'])
print(Dostava.ukupno_prijedeno)
Dostava.ispis()
9.4
     (vježba) U slučaju da želimo proširiti prethodni zadatak sa ispisom
      kilometraže po pojedinom gradu osim broja posjeta npr. rijeku smo posjetili
      3 puta i prešli 330km: ri [3, 330]
    if self.grad in Dostava.posjeceni_gradovi.keys():
      Dostava.posjeceni_gradovi[self.grad][0] += 1
      Dostava.posjeceni_gradovi[self.grad][1] += kilometraza
    else:
      Dostava.posjeceni_gradovi[self.grad] = [1]
      Dostava.posjeceni_gradovi[self.grad] += [kilometraza]
ri - [3, 330]
```

```
ri - [3, 330]

zg - [1, 50]

os - [1, 30]

ši - [1, 310]
```

- 10 Kreirati klasu Student uz pomoć init metode. Unutar konstruktora definirati: (fname,lname, reg).
- 10.1 Također definirati argument objekta (unos se ne zahtjeva ali se varijabla nalazi u init metodi) self.izborni_studenta = ['Obavezan'] (sadrži odmah obavezan predmet u polju). To znači da svaki student ima obavezan kolegij
- 10.2 Kreirati također dva argumenta klase smjer = "IT" te svi mogući kolegiji koje jedan student može upisati

izborni_kolegiji = ['Algoritmi', 'Multimedija','Python', 'Machine Learning', 'Java', 'PHP', 'JavaScript' ,'Obavezan']

- 10.3 Kreirati metodu registracija_izbornog koja omogućuje studentu unos više izbornih predmeta koji su ponuđeni unutar izborni_kolegiji (*izborni_predmeti). Sve unesene izborne predmete unosimo u self.izborni_studenta[]
- 10.4 Kreirati metodu klase **neizabrani_kolegiji_studenata** koja omogućuje ispis svih kolegija koje niti jedan student nije upisao (kreirati argument klase prazno polje naziva neizabrani_kolegiji gdje smještamo neizabrane izborne)
- 10.5 Kreirati metodu klase **ispis_svih_studenata** koja ispisuje imena i prezimena svih upisanih studenata i broj izbornih (obavezni preskočiti) npr.

```
class Student:
  smier = "IT"
  izborni_kolegiji = ['Algoritmi', 'Multimedija', 'Python',
             'Machine Learning', 'Java', 'PHP', 'JavaScript', 'Obavezan']
  neizabrani_kolegiji = []
  izabrani_kolegiji = []
  popis_svih_studenata = {}
  def __init__(self, fname, lname, reg):
    self.izborni_studenta = ['Obavezan']
    self.fname = fname
    self.Iname = Iname
    self.reg = reg
    self.ime prezime = self.fname+" " + self.lname
    Student.popis_svih_studenata[self.ime_prezime] = 0
  def registracija_izbornog(self, *kwargs):
    for element in kwargs:
      self.izborni_studenta.append(element)
      Student.izabrani_kolegiji.append(element)
    Student.popis_svih_studenata[self.ime_prezime] += len(kwargs)
13str-
```

```
@classmethod
  def neizabrani_kolegiji_studenata(cls):
    skup_neizabranih = set(Student.izborni_kolegiji) - \
      set(Student.izabrani_kolegiji)
    for element in skup_neizabranih:
      print(element)
  @classmethod
  def ispis_svih_studenata(cls):
    for k, v in Student.popis_svih_studenata.items():
      print(k, v)
stud1 = Student('ivo', 'pero', 2)
stud2 = Student("pero", "perić", 3)
stud3 = Student("maja", "majić", 4)
stud1.registracija_izbornog("Multimedija", "Python")
stud2.registracija_izbornog("Multimedija", "Python", "Machine Learning")
stud3.registracija_izbornog("Algoritmi")
print(stud1.izborni_studenta)
print("***************")
print("izabrani")
print(Student.izabrani_kolegiji)
print("izborni")
print(Student.izborni_kolegiji)
print("neizabrani")
Student.neizabrani_kolegiji_studenata()
Student.ispis_svih_studenata()
JavaScript
Java
```

```
Obavezan
PHP
ivo pero 2
pero perić 3
maja majić 1
```

- 11 radimo u kafiću "posljednja šansa" gdje svaki gost naručuje piće s liste.
- 11.1 # kreiramo klasu Gost, kreira se argument klase cjenik koji je tipa rječnik(dictionary) kojem su key,values=naziv_pica,cijena_pica cjenik = {"pivo": 18, "vino": 25, "kava": 13, "juice": 17, "čaj": 13}
- 11.2 # argument objekta je ime (init metoda)
- 11.3 # te izvan konstruktora varijablu objekta **racun** (dictionary->key,values=naziv_pica,kolicina) gdje se bilježi Koliko čega je popio pojedini klijent(object)
- 11.4 # izvan konstruktora kreiramo varijablu objetka klijent_ukupno (argument objekta) gdje se računa koliko je pojedini klijent ukupno platio
- 11.5 Kreirati metodu klijent_racun koja unosi stavke (nazive pića I količinu) u obliku ** koja računa Koliko je pojedini klijent platio
- 11.6 #unutar metode klijent_racun također se ispisuje Gost.ukupno (argument klase) gdje se ispisuje koliko su svi gosti ukupno platili

```
class Gost:
```

```
cjenik = {"pivo": 18, "vino": 25, "kava": 13, "juice": 17, "čaj": 13}
ukupno = 0

def __init__(self, ime):
    self.ime = ime
    self.racun = {}
    self.klijent_ukupno = 0

def klijent_racun(self, **unos_racuna):
    for key, value in unos_racuna.items():
        self.racun[key] = value
        if key in Gost.cjenik.keys():
            self.klijent_ukupno += Gost.cjenik[key]*value
        Gost.ukupno += self.klijent_ukupno
ivo = Gost("ivo")
15str- 9_varijabla_klase,metode objekta - OOP
```

```
ivo.klijent_racun(pivo=2, vino=2)
print(ivo.racun)
print(ivo.klijent ukupno)
ana = Gost("ana")
ana.klijent_racun(kava=1)
print(Gost.ukupno)
12 Kolokvijalno LIFO-Private metoda- kreirati stack klasu te
    argument objekta stack_list pretoviriti u private . Pokušati
    izračunati duljinu bez "__" te potom dodati "__stack_list=[].
    Također kreirati metodu koja ispisuje listu (drugi dio zadatka
class Stack:
  def __init__(self):
    self.stack_list=[]
stack_object=Stack()
print(len(stack_object.stack_list))
Izmijeniti self__stack_list=[] i uočiti kako je sada argument zaštićen (enkapsulacija
class Stack:
  def __init__(self):
    self.__stack_list = []
  def push(self, val):
    self.__stack_list.append(val)
  def pop(self):
    val = self.__stack_list[-1]
    del self.__stack_list[-1]
    return val
  def ispis(self):
    print(self.__stack_list)
stack object=Stack()
#print(len(__stack_object.stack_list))
stack_object.push(3)
stack_object.push(2)
               9_varijabla_klase,metode objekta - OOP
16str-
```

```
stack_object.push(1)
print(stack_object.pop())
print(stack_object.pop())
stack_object.ispis()
13 Kolokvijalno- queue First In, First Out (FIFO
class Queue:
  def __init__(self):
    self.stack_list=[]
  def push(self,val):
    self.stack_list.append(val)
  def brisanje(self):
    value=self.stack_list[0]
    self.stack_list=self.stack_list[1:]
    return value
def ispis(self):
    print(self.__stack_list)
stack_objeckt=Queue()
stack_objeckt.push(33)
for i in range (10):
  stack_objeckt.push(i)
print(len(stack_objeckt.stack_list))
stack_objeckt.brisanje()
print(stack_objeckt.brisanje())
print(len(stack_objeckt.stack_list))
13.1 kreirajmo methodu klase koja ispisuje sve objetke(studente) koji nisu u niti
      jednoj grupi
  @classmethod
  def withoutGroupMembers(cls):
    return (list(filter(lambda s: s.groupMember == None, Student.all_students)))
                9_varijabla_klase,metode objekta - OOP
17str-
```

```
std3 = Student("Kocka")
std4 = Student("Brid")
print(Student.withoutGroupMembers())
```

14 (vježba)Kreirati klase Knjiznica te Student.

14.1 Klasa Knjiznica sadrži kao argument naziv knjiznice te listu dostupne_knjige, te metode za **prikaz_knjiga_knjiznica** koja ispisuje sve knjige koje su trenutno u knjižnici, **posudivanje_knjiznica** (brisanje knjige s liste) i **povratak_knjiznica** (dodavanje knjige u listu).

ok = Knjiznica("travno", ['koko u parizu', 'konan barbarian', 'hulk'])

- 14.2 Klasa **Student** sadrži samo argument ime koji se unosi prilikom kreiranja dokumenta, a praznu istu **posudene_knjige_student** u koju se smještaju sve knjige koje je određeni student posudio unutar init metode ali se ne ispunjava s init metodom ta lista.
- **14.3** Klasa student sadrži samo metode **potraznja_knjige_student** koja nema varijablu nego se unutar nje input:unesite knjigu te se poziva metoda klase knjiznica **posudivanje_knjiznica** i **povratak_knjige_student** preko koje se vraća knjiga, odnosno korisnik upisuje koju knjigu student želi vratiti, poziva se metoda klase Knjiznica **povratak_knjiznica**
- 14.4 Kreirati metodu **ispis_student** koja ispisuje sve knjige koje je određeni student posudio

```
class Knjiznica:
    def __init__(self, naziv, dostupne_knjige):
        self.dostupne_knjige = dostupne_knjige
        self.naziv = naziv

def prikaz_knjiga_knjiznica(self):
    for element in self.dostupne_knjige:
        print(element)

def posudivanje_knjiznica(self, knjiga):
    if knjiga in self.dostupne_knjige:
```

```
self.dostupne_knjige.remove(knjiga)
    else:
      print(f"nema te knjige u knjižnici {self.naziv}")
  def povratak_knjiznica(self, knjiga):
    self.dostupne_knjige.append(knjiga)
ok = Knjiznica("travno", ['koko u parizu', 'konan barbarian', 'hulk'])
class Student:
  def __init__(self, ime):
    self.ime = ime
    self.posudene_knjige_student = []
  def potraznja_knjige_student(self):
    self.knjiga = input("unesite naziv knjige koju želite posuditi")
    self.posudene_knjige_student.append(self.knjiga)
    return self.knjiga
  def povratak_knjige_student(self):
    self.knjiga = input("unesite naziv knjige koju želite vratiti")
    # kako se ova funkcija nalazi unutar druge metode (povratak_knjiznica) moramo vraćati
vrijednost
    return self.knjiga
  def ispis_student(self):
    for element in self.posudene_knjige_student:
      print(element)
def main():
  knjiznica = Knjiznica(['koko u parizu', 'konan', 'hulk'])
  student1 = Student("ivo")
  done = False
  while done == False:
    print("""------Prikaz knjiga-----
    1.prikaz svih raspoloživih knjiga
    2.potraživanje knjige
    3.povratak knjige
    4.popis knjiga koje ste pročitali
    5.izlaz
19str-
                9_varijabla_klase,metode objekta - OOP
```

```
""")
izbor = input("unesite broj s liste")
if izbor == "1":
    knjiznica.prikazi()
elif izbor == "2":
    knjiznica.posudba(student1.potraznja_knjige())
elif izbor == "3":
    knjiznica.povrat(student1.povratak_knjige())
elif izbor == "4":
    print(student1.posudeno)
elif izbor == "5":
    done == True
main()
```

- 15 Kreirati klasu Card sadrži argumente boja i broj u konstruktoru te metodu **prikazi_kartu** koja ispisue boju i broj.
- 15.1 Klasu Spil koja sadrži listu karata **cards** i metodu **build** kao argument u konstruktoru ali se ne unose prilikom kreiranja objekta, samo se inicijaliziraju unutar init metode (na taj način se metoda odmah pokreće prilikom stvaranja objekta deck klase Deck.
- 15.2 Metoda build kreira špil sa bojom i brojem. Metoda prikazi prikazuje sve karte u špilu.

```
["srce","kocka","tref","pik"]:
```

- 15.3 Methoda mjesanje miješa karte iz prethodno kreiranog špila cards.
- 15.4 Metoda prikaži prikazuje sve karte u špilu
- 15.5 Metoda izvlacenjeKarte izvlači (briše) zadnju kartu iz špila.
- 15.6 Klasa Igrac sadrži argument ime (definira se u konstruktoru) te liste lista_karata koja se nalazi unutar konstruktora. Također sadrži metode izvlacenje_1_karte (koristeći metodu izvlacenjeKarte iz klase Spil) koja dodaje kartu u listu_karata,
- 15.7 te metodu **prikazKarte** koja prikazuje što je igrač izvukao.
- 15.8 Metoda **odbacivanje** simulira igračevo odbacivanje zadnje karte koju ima te dva argumenta, ime i lista_Karata.

```
import random
```

```
#u klasu odnosno objekt karta -spremamo informaciju o kiarti class Card():

def __init__(self,boja,broj):

self.boja=boja
```

```
self.broj=broj
   def prikazi_kartu(self):
       print("{} od {}". format(self.broj,self.boja))
#karta=Card("crvena",10)
#karta.prikazi_kartu()
class Spil ():
   def __init__(self):
      self.cards=[]
      #ovako se metoda build() pokreće odmah prilikom stvaranja objekta (kreira se špil karata)
      self.build()
   def build(self):
      for boja in ["srce","kocka","tref","pik"]:
          for broj in range(1,14):
             self.cards.append(Card(boja,broj))
   def prikazi(self):
      for karta in self.cards:
          karta.prikazi_kartu()
   def mijesanje(self):
      #miješamo špil
       random.shuffle(self.cards)
   def izvlacenjeKarte(self):
       return self.cards.pop()
class Igrac():
   def __init__(self,ime):
      self.ime=ime
      self.lista_karata=[]
   def izvlacenje_1_karte(self,spil):
          self.lista_karata.append(spil.izvlacenjeKarte())
          return self
   def prikaz_liste_karata(self):
          for karta in self.lista_karata:
             karta.prikazi_kartu()
   def odbacivanje(self):
          return self.lista_karata.pop()
spil=Spil()
#spil.prikazi()
#spil.mijesanje()
```

```
#spil.prikazi()
perica=Igrac("perica")
print("-----")
perica.izvlacenje_1_karte(spil).izvlacenje_1_karte(spil)
perica.prikaz_liste_karata()
```

- 16 Kreirati klasu Menu koja sadrži argumente name, items je rječnik s jelima i cijenom), start_time i end_time (vrijeme unosimo kao običan cijeli broj npr 1500).
- 16.1 Također treba se ispisati uz pomoć repr (specijalna funkcija za jednostavni ispis objekta) funkcije ime menija, početak i kraj .

print(brunch_menu)

Rješenje: Brunch menu available from 1100 to 1600

16.2 Trebamo kreirati metodu calculate_bill koja zbraja cijene svih jela iz menija i vraća iznos računa.

```
print(brunch_menu.calculate_bill())
```

16.3 Kreirati argument klase meniji kao praznu listu koju potom punimo s instancama kreiranih objekata.

Menu.Meniji.append(self)

16.4 kreirati klasu Franchise koja prihvaća kao argumente adresu i listu koja se sastoji od objekata klase Menu.

```
print("2.-----")
#early bird menu
early_bird_items = {
    'salumeria plate': 8.00, 'salad and breadsticks (serves 2, no refills)': 14.00, 'pizza with quattro
formaggi': 9.00, 'duck ragu': 17.50, 'mushroom ravioli (vegan)': 13.50, 'coffee': 1.50, 'espresso': 3.00}
early_bird_menu = Menu('Early Bird', early_bird_items, 1500, 1800)
# Dinner Menu
dinner_items = {
    'crostini with eggplant caponata': 13.00, 'ceaser salad': 16.00, 'pizza with quattro formaggi': 11.00,
    'duck ragu': 19.50, 'mushroom ravioli (vegan)': 13.50, 'coffee': 2.00, 'espresso': 3.00}
dinner_menu = Menu("Dinner", dinner_items, 1700, 2300)
```

```
menus = [brunch_menu, early_bird_menu, dinner_menu]
fransiza =Franchise("Ilica 0", menus)
16.5 Ispisuje adresu uz pomoć __repr__ .
print(fransiza)
16.6 Potrebno je kreirati metodu available_menus koja ispisuje koji meniji su
      dostupni s obzirom na vrijeme (vrijeme unosimo u funkciju kao argument)
      kada se poslužuju.
print(fransiza.available_menus(1700))
rješenje: [Early Bird menu available from 1500 to 1800, Dinner menu available from 1700 to 2300]
16.7 Kreirati klasu Business koja ima argument ime i franšizu od kojih se sastoji
      objekt klase Business
class Menu():
   meniji=[]
   def __init__(self,name,items,start_time,end_time):
      self.name=name
      self.items=items
      self.start_time=start_time
      self.end_time=end_time
      Menu.meniji.append(self)
   def __repr__(self):
     return self.name + ' menu available from ' + str(self.start_time) + ' to ' + str(self.end_time)
   def calculate_bill(self):
           bill=0
           for purchased_item in self.items:
               bill+=self.items[purchased_item]
           return bill
print("1.----")
print(brunch_menu)
print(brunch_menu.calculate_bill())
#u objekt klase franchise možemo unijeti proizvoljan broj menija (lista)
class Franchise:
   def __init__(self,address,menus):
      self.address=address
      self.menus=menus
   def __repr__(self):
23str-
               9_varijabla_klase,metode objekta - OOP
```

```
return self.address
   def available_menus(self,time):
       #unutar polja menus smještamo dostupne menije
      dostupni_meniji=[]
      for menu in self.menus:
         if time>=menu.start_time and time <=menu.end_time:
             dostupni_meniji.append(menu)
      return dostupni_meniji
print(fransiza.available_menus(1700))
#provjera ispisa objekata klase Menu
for menu in Menu.meniji:
  print(menu)
class Business:
   def __init__(self,name,franchises):
      self.name=name
      self.franchises=franchises
# Kids Menu
kids_items = {
 'chicken nuggets': 6.50, 'fusilli with wild mushrooms': 12.00, 'apple juice': 3.00
}
kids_menu = Menu("Kids", kids_items, 1100, 2100)
#možemo i sami kreirati svoje menije...
menus = [brunch_menu, early_bird_menu, dinner_menu, kids_menu]
flagship_store = Franchise("1232 West End Road", menus)
new_installment = Franchise("12 East Mulberry Street", menus)
basta = Business("Basta Fazoolin' with my Heart", [flagship_store, new_installment])
# Arepa
arepas_items = {
 'arepa pabellon': 7.00, 'pernil arepa': 8.50, 'guayanes arepa': 8.00, 'jamon arepa': 7.50
```

```
arepas_menu = Menu("Take a' Arepa", arepas_items, 1000, 2000)

arepas_place = Franchise("189 Fitzgerald Avenue", [arepas_menu])

arepas_business = Business("Take a' Arepa", [arepas_place, fransiza])

print("3.-----")

print(arepas_business.franchises[0].menus[0])

print(arepas_business.franchises[1].menus[0])

print(arepas_business.franchises[1].menus[1])

print(arepas_business.franchises[1].menus[2])
```

Kolokvijalno

17 (vježba)Kreirati klasu rimski koja će uneseni cijeli arapski broj pretvarati u rimski broj:

```
arapski_polje=[1000,900,500,400,100,90,50,40,10,9,5,4,1]
rimski polje = [ "M", "CM", "D", "CD", "C", "XC", "L", "XL", "X", "IX", "V", "IV", "I" ]
class rimski:
   def __init__(self,num):
      self.num=num
   def arapski_u_rimski(self):
      num=self.num
      arapski_polje=[1000,900,500,400,100,90,50,40,10,9,5,4,1]
      rimski_polje = [ "M", "CM", "D", "CD", "C", "XC", "L", "XL", "X", "IX", "V", "IV", "I" ]
      rimski_broj=' '
      i=0
      while num>0:
          for element in range(num//arapski_polje[i]):
             rimski_broj+=rimski_polje[i]
             num-=arapski_polje[i]
          i+=1
      return rimski_broj
```

```
broj=rimski(61)
print(broj.arapski_u_rimski())
R:LXI
18 (vježba) Kreirati klasu cjelobrojni koja će uneseni rimski broj
    pretvarati u cijeli broj:
rimske_vrijednosti_rjecnik = {'I': 1, 'V': 5, 'X': 10, 'L': 50, 'C': 100, 'D': 500, 'M': 1000}
class cjelobrojni:
   def __init__(self,s):
      self.s=s
   def rimske_u_arapske(self):
      s=self.s
      rimske_vrijednosti_rjecnik = {'I': 1, 'V': 5, 'X': 10, 'L': 50, 'C': 100, 'D': 500, 'M': 1000}
      cijeli_broj=0
      for i in range(len(s)):
         #za slučaj da je znak manji od prethondok npr IV ili CD =400 ili CM=900
         #ide 2* taj manji broj jer ga je već unesen u prethodnom koraku pa da izbrišemo tu
       #vrijendost
         #npr.
         if i>0 and rimske_vrijednosti_rjecnik[s[i]]>rimske_vrijednosti_rjecnik[s[i-1]]:
            cijeli_broj+=rimske_vrijednosti_rjecnik[s[i]]-2*rimske_vrijednosti_rjecnik[s[i-1]]
         else:
            cijeli_broj+=rimske_vrijednosti_rjecnik[s[i]]
      return cijeli_broj
rimski1=cjelobrojni('IM')
rimski2=cjelobrojni('XCIX')
print(rimski1.rimske_u_arapske())
print(rimski2.rimske_u_arapske())
19 (vježba) Kreirati klasu zagrade te metodu valjano koja vraća
    true ili false, ovisno o tome da li je raspored zagrada valjan ili
    ne. U stringu se mogu nalaziti samo zagrade.
class zagrade:
   def __init__(self,string):
      self.string=string
   def valjano(self):
      string=self.string
```

```
stack=[]
pchar={"(": ")", "{": "}", "[": "]"}
for zagrada in string:
    if zagrada in pchar: #može i pchar.keys()
        stack.append(zagrada)
    #ispitujemo da li je zagrada (koja je sada ili ] ili } ili) ista kao i ono što treba izbrisati
    elif len(stack)==0 or pchar[stack.pop()] !=zagrada:
        return False
    return len(stack)==0
znak1=zagrade("(){{}[]")
znak2=zagrade("(){{}}")
znak3=zagrade("(){{}}")
print(znak1.valjano())
print(znak2.valjano())
```

20 Kreirati klasu razlomak te metodu umnožak koja vraća umnožak dvaju razlomaka(instanci). Rezultat također treba biti razlomak (objekt).

```
class razlomak:

def __init__(self,b,n):

self.b=b

self.n=n

#r podrazumjeva umetnunti objekt u metodu umnozak

def umnozak(self,r):

b=self.b*r.b

n=self.n*r.n

t=razlomak(b,n)

return t

a=razlomak(5,6)

b=razlomak(3,10)

c=a.umnozak(b)

print(c.b)

print(c.n)
```

21 prethodnom zadatku ćemo nadodati metodu skrati i umetnuti ju u metodu umnozak a i u __init__metodu kako bi se sam razlomak na početku skratio.

```
def __init__(self,b,n):
    self.b=b
    self.n=n
  #r podrazumjeva umetnunti objekt u metodu umnozak
  def umnozak(self,r):
    b=self.b*r.b
    n=self.n*r.n
    t=razlomak(b,n)
    t.skrati()
    return t
  def skrati(self):
    i=2
    b=self.b
    n=self.n
    while i<b and i<n:
      while b%i==0 and n%i==0:
        b=b//i
        n=n//i
      i+=1
    self.b=b
    self.n=n
    return
a=razlomak(30,20)
b=razlomak(3,10)
c=a.umnozak(b)
print(a.b)
print(a.n)
print(c.b)
print(c.n)
22 Ukoliko želimo nadodati funkciju gdje se razlomak sam
    skraćuje
   def podrezi(self):
      i=2
```

```
b=self.b
      n=self.n
      while i<b and i<n:
          while b%i==0 and n%i==0:
             n=n//i
             b=b//i
          i+=1
      self.b=b
      self.n=n
      t=razlomak(self.b,self.n)
      return t
Dodajmo ugrađenu metodu za ispis __str__(self):
  def __str__(self):
    if self.n==1:
      return ('{}'.format(self.b))
    else:
      return ('{}/{}'.format(self.b,self.n))
Umjesto funkcije umnožak koristimo definiranu metodu mul (self,r):
  def __mul__(self,r):
    b=self.b*r.b
    n=self.n*r.n
    return razlomak(b,n)
Dodajmo metode za zbrajanje, oduzimanje i dijeljenje
def __add__(self,r):
       n=self.n*r.n
        b=self.b*r.n+self.n*r.b
        return razlomak(b,n)
    def __sub__(self,r):
        n=self.n*r.n
        b=self.b*r.n-self.n*r.b
        return razlomak(b,n)
    def __truediv__(self,r):
        n=self.n*r.b
        b=self.b*r.n
        return razlomak(b,n)
a=razlomak(4,5)
b=razlomak(7,6)
print(a, " a")
print(b, "b")
print(a*b, " a*b")
29str-
                 9_varijabla_klase,metode objekta - OOP
```

```
print(a+b," a+b")
print(a-b," a-b")
print(a/b," a/b")
```

23 Definirati klasu tocka i metodu udaljenost (self, t) koja će vraćati udaljenost između dvaju točaka. Kreirati klasu trokut čija su svojstva koordinate vrhova trokuta- objekti tipa tocka.

```
Distance between two points = \sqrt{(x_B - x_A)^2 + (y_B - y_A)^2}
class tocka:
    def __init__(self,x=0,y=0):
        self.x=x
        self.y=y
    def udaljenost(self, r):
        return ((self.x-r.x)**2+(self.y-r.y)**2)**0.5
class trokut:
    def __init__(self,a=tocka(0,0),b=tocka(0,0),c=tocka(0,0)):
        self.a=a
        self.b=b
        self.c=c
a=tocka(0,0)
b=tocka(1,1)
print(a.udaljenost(b))
Kreirajmo metodu opseg koja će računati opseg trokuta unutar klase trokut
    def opseg(self):
       o=a.udaljenost(b)+b.udaljenost(c)+c.udaljenost(a)
       return o
a=tocka(0,0)
b=tocka(1,1)
c=tocka(1,0)
print(a.udaljenost(b))
t=trokut(a,b,c)
print(t.opseg())
```

24 Kreirati klasu vrijeme čija svojstva su sati i minute. Ispisivati će se u obliku 03:15 što znači da se ispisuje nula (vrijeme se unosi kao broj) u slučaju da je u pitanju jedna znamenka.

```
class vrijeme:
```

```
def __init__(self,h,m):
    self.h=h
    self.m=m
  def __str__(self):
    h=str(self.h)
    m=str(self.m)
    if len(h)<2:
      h="0"+h
    if len(m)<2:
      m="0"+m
    return ('{}:{}'.format(h,m))
a=vrijeme(12,0)
print(a)
Nad kreiranom klasom vrijeme definirati relacijske operacije >,< i ==. Upisati dva objekta te ispisati
da li je prvo vrijeme veće ili manje ili jednako drugom vremenu.
def __lt__(self,r):
    return self.h*60+self.m<r.h*60+r.m
  def eq (self,r):
    return self.h*60+self.m==r.h*60+r.m
  def __rt__(self,r):
    return self.h*60+self.m>r.h*60+r.m
a=vrijeme(12,34)
b=vrijeme(12,34)
print(a)
print(b)
if a>b:
  print('veće')
elif a==b:
  print('jednako')
else:
  print('manje')
Omogućiti unos broja minuta te dodati metodu __add__ koja će dodati uneseni broj u minutama te
ih pribrojiti objektu
 def __add__(self,m):
    ukupno=self.h*60+self.m+m
    return vrijeme(ukupno//60,ukupno%60)
a=vrijeme(12,34)
b=vrijeme(12,34)
m=int(input())
```

```
print(a)
print(b)
if a>b:
  print('veće')
elif a==b:
  print('jednako')
  print('manje')
print(a+m)
Dodati metodu __sub__ koja će računati razliku između dva unesena vremena
  def __sub__(self,r):
    v= abs(self.h*60+self.m - (r.h*60+r.m))
    return vrijeme(v//60,v%60)
print(a-b)
25 Metode klase -klasa zaposlenik
class Zaposlenik:
   broj_zaposlenika=0
   povisica=1.04
   def __init__ (self,first,last,pay):
      self.first=first
      self.last=last
      self.pay=pay
      Zaposlenik.broj_zaposlenika+=1
   def primjena_povisice(self):
      self.pay=int(self.pay*self.povisica)
      return self.pay
   @classmethod
  #prvi argument je klasa a ne instanca
   def postaviti_postotak_povišice(cls,iznos):
     cls.povisica=iznos
   #metodu klasa koristimo kada trebamo inicijalizirati instance iz stringa npr.
   @classmethod
   def od_stringa(cls,zaposlenik_string):
      first,last,pay=zaposlenik_string.split("-")
      #ova linija kreira novog zaposlenika (mogli smo staviti Zaposlenik umjesto cls
      return cls(first,last,pay)
```

```
zap1=Zaposlenik('ivica','marica',1000)
zap2=Zaposlenik('ana','marija',2000)
Zaposlenik.postaviti_postotak_povišice(1.5)
print(Zaposlenik.povisica)
print(zap1.povisica)
print(zap2.povisica)
#mogli smo i ovako samo tada ne možemo kontrolirati unos (getter setter)
Zaposlenik.povisica=2
print(Zaposlenik.povisica)
print(zap1.povisica)
print(zap2.povisica)
#metoda klase za kreiranje ovih objekata
zaposlenik_string1='Pero-perić-2100'
zaposlenik_string2='anja-anjić-2020'
novi_zaposlenik1=Zaposlenik.od_stringa(zaposlenik_string1)
print(novi_zaposlenik1.pay)
```